

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 40 L — b.
V. gyed évre 20 L — b.
Egy hóra . . 7 L — b.
Nyilttér sora 6 L — b.
Gird. potitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
va árnapi reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

A hóhér kötele.

(Gy.) Az alkotmányozó bizottság, mely a megváltozott helyzet következtében szükségessé vált alkotmányreformokat pillanatnyi gyorsasággal tárgyalja le, a maradiság és szüklátókörség köpönyegével borított munkálkodása során új etappehoz ért: a halálbüntetést akarják Romániában visszaállítani és a halálbüntetés visszaállításáról a bizottságban hosszas viták folytak. Voltak, akik a javaslat ellen szóltak és voltak, akik mellette. Egyelőre még nem tudtak megegyezésre jutni, de valószínű, hogy a halálbüntetés törvényerőre fog emelkedni.

Ha a halálbüntetés ellen csak azt a kifogást tudnák emelni, hogy ellenkezik eredendő emberi érzéseinkkel és természetadta jogainkkal, hogy lerontja a törvények magasztosságát és az államtekintély méltóságát, — talán nem is szólnánk semmit. De a hóhérekötél ellen nemcsak ethikai okok szólnak, hanem egyszerű észbeli megfontolások, melyek a köz- és államérdeket tartják szem előtt.

Mert bizonyos az, hogy a büntetés nem lehet öncélú. A társadalom a paragrafusokkal nem büntetni akar, hanem javítani. A demokratikus, emberi szempontokkal megalkotott corpus jurisokban nem érvényesülhet a „fogat fogért, szem szemért” elve. A psychoanalízis tisztában van azzal, hogy a bűnösök nem gonosz emberek, hanem a társadalom betegei, akik alapvető hajlandóságukat és indulataikat nem tudták az emberi együttélés szükségszerű szabályainak és szokásainak alávetni. Tudományosan úgy mondják ezt, hogy nem „szublimálódtak.” A bűnösök betegek, — betegségüknek kórokozói pedig csaknem minden esetben az egyéni és társadalmi helyzet gazdasági visszasságai. Nem szublimálódhattak, mert kényszerítő erők a bűnözés betegeivé tették őket . . . a betegeket pedig gyógyítani és nem büntetni kell.

A modern büntetőködex a társadalom betegeinek gyógyítását célozza. A börtön — legalább így kellene lenni — ma már nem nyirkos és lelketölő kintanya, hanem világos, tiszta helyiség, ahol az elítéltet dolgoztatással, tanítással, tisztasággal, az életbeosztáshoz való kényszerítéssel igyekeznek a társadalmi együttélés lehetőségének berkébe visszanevelni! A büntető-intézmények gyógyító-intézmé-

nyek és nem a bosszu embertelen helyiségei!

Am a halálbüntetés nem javít és nem tanít, nem gyógyít és nem segít, hanem bosszút áll! A bosszunak anti-esztétikusabb és antiethikusabb, emberi érzéseinknek, önhitünknek, méltóságérzetünknek inkább ellentmondó megnyilvánulása a halálbüntetésnél nincs. A bosszu a maga céltalan, oktalan, embertelen, kicsinyes teljességében: ez a halálbüntetés!

Sokan azt vethetnék ez ellen, hogy a halálbüntetés, mint tény, valóban öncélú, de mint elriasztó és példát statuáló eszköz a társadalom és állam érdekében való. De ez a fejtegetés sem állja meg helyét. Visszaemlékezhetünk a XV. század Angliájára, ahol a fellendülő gyapottermelés a lakosságban éhínséget idézett elő és a tolvajok mód nélkül elszaporodtak. A kormány a legkisebb tolvajlást is akasztással büntette és bár a városok kapuin és az utszéi fákon is akasztott emberek csüngöttek, a bűnösök mégis többen és többen lettek. Mert nem elég a bűnt megtorolni, ha a bűnözés okát nem szüntetjük. Mert nem az emberekben van a hiba, akik legfőlebb is betegek, hanem a társadalom szervi struktúrájában!

Meg kell szüntetni a nyomort észszerű gazdaságpolitika által; véget kell vetni a társadalmi harcoknak okos, széles látókörű, osztályokra nem tekintő szociálpolitika által! A halálharangot az ügyetlen kormányrendszer okozta visszaélések, korrupciók, faji politika felett kell meghuzatni. Egészséges, becsületes, mo-

dern alkotmányreformokkal el kell földelni a nemzetiségi ellentéteket. Mindenkor és mindenben a köznek kívánságát, érdekeit kell szem előtt tartani — és akkor nem lesz szükség halálbüntetésekre!

— A román nemzeti párt követeli a kormány távozását. Az erdélyi román nemzeti párt vasárnap tartotta meg Kolozsvárt tervezett nagygyűlését, melyen Maniu mondott a kormány ellen hatalmas beszédet.

— Ha az állami élet bármelyik megnyilvánulását tekintjük — mondotta — csak elszomorító képet nyerünk mindenütt. A közigazgatásnál teljes az anarchia. Az igazságszolgáltatás csődjét legjobban bizonyítja a választott bíróságok rendszerének elterjedése. Pénzügyi konszolidációról beszélni neveltséges. A liberális párt 10 havi uralma óta az élet 75 százalékkal drágult és Erdély tizszer annyi adót fizet, mint a regát népe. A berlini román követség még a házbérét sem tudta kifizetni. A tisztviselők éheznek. A gazdasági és ipari életben sem más a helyzet. Azokat az ipari vállalatokat, amelyek nem tartoznak a liberális párt érdekkörébe, megbénítják, tönkreteszik. Mindehhez hozzájárul az egységesítés teljes zűrzavara.

Van-e itt valaki, aki meg tudja mondani, mi a törvény?

Vétőt kell kiáltani az ellen, hogy akárkit csak azért, mert regátbeli, beültessenek az itteni hivatalokba, megfelelő képzettség és szakismeret nélkül.

— Mi a gyulafehérvári határozatok alapján állunk, — folytatta — amelyeket mi készítettünk. Nem akarunk elnyomók lenni, azt akarjuk, hogy minden becsületes polgár nemzeti és kulturális fejlődésének elhessen.

Beszélt még Vajda, majd a végén dr. Hatigean beterjesztette a határozati javaslatot, amelyben a népgyűlés bizalmát fejezi ki a párt politikája és vezérei iránt, követeli a kormány távozását, semleges választási kormány kinevezését, amelynek vezetése alatt lefolytatott tiszta és szabad választásokon jussanak érvényre a nép igaz akarata.

A lausannei konferencia és a keleti helyzet.

Az antant hatalmak egységes állásfoglalása a török kérdésben. — Románia nem fizeti Magyarország kártérítési követeléseit. — 27 magyar falu Szerbiának.

A törökországi eseményekben a lausannei konferencia, mely hétfőn kezdődött, szélesödött idézett elő.

Az antanthatalmak a török kérdésben tanusítandó egységes állásfoglalás tekintetében még nem tudtak megállapodásra jutni, bár az előzetes megbeszélés ügyében a jelek kedvezőbbek és a franciák közelednek az angol álláspontához.

Más szóval ez azt jelenti, hogy Bonar Law engedményt tett a német kérdésben a gall imperiaizmusnak, viszont Poincare a török kérdésben a britt imperializmusnak. E pillanatban tehát egyik varju nem vájja ki a másiknak a szemét: ez a helyzetnek plasztikus képe.

Nagy fontosságot tulajdonítanak Angliában annak a kijelentésnek, hogy ha a törökök megsértenék a lausannei egyezményt vagy megtámadnák a semleges zónában tartózkodó csapatokat, Franciaország csatlakozik Nagybritanniához és erőszakot alkalmaznak erőszak ellen. Lord Curson, Poincare és Mussolini a frontról közös nézetet vannak és komolyan foglalkoznak a találkozás létrehozásával.

Lausanneban Franciaországot Berrera római francia nagykövet képviseli, Olaszországot Carroni Montagna athéni olasz követ, Lago osztályfőnök és Arlotta követségi tanácsos képviseli. A török delegációt Izmed basa vezette.

A jóvátételi bizottság most tárgyalja Magyarország 40 milliós követelését Romániával szemben.

A román bizottság tagadja Magyarország kártérítési igényeinek jogosságát, mert az 1919-i román megszállást a Kun Béla-féle háború provokálta.

A párisi jóvátételi bizottság is tanulmányozni fogja a kérdést és a Bukarestben tartandó tanácskozásokra egy bizottságot fog delegálni.

Ennek a bizottságnak a véleménye alapján fogják majd meghozni a döntést.

A nagykövetség tanácsa 27 magyar falut Szerbiának ítél. A falvak területe összesen 6000 hektárt tesz ki.

A nagykövetség tanácsa által Szerbiának ígért községek Ujszabadka határában fekszenek.

Egy magyar munkás temetése a Regátban.

Brailai tudósítónk írja, hogy nov. 8 án, vasárnap d. u. 4 órakor nem mindennapos jelenség volt Brailában, a midőn egy református magyar munkás fiút temettek. U. i. Vig Ferenc ref. almolnár egyik bojár galacz-utcai malmában dolgozott s figyelmetlenségéből-e vagy, hogy amint egyik kerékre a lesiklott szíjat tette fel, a kerék berántotta és teljesen összeroncolt. A kalarasi kórházba szállította gazdája, hol néhány órai szenvedés után meghalt. Szüleinek hiába sürgönyöztek, nem jöhettek temetésére.

Maga a brailai magyar ifjuság tevékenykedett az eltemetetésénél. Szép virág koszorú borították koporsóját. A kórháznál 2-szer énekelt a magyar ifjuság a ref. lelkész vezetésével s miután a lelkész is befejezte beszédjét, megindult a halotti menet. Román katona banda kísért a magyar munkás fiút és 4 lovas fehér gyászkocon szállította a bojár Braila legnépesebb utcáin át. Lelkész megható bucsuztató beszédet mondott még a gyár előtt is, hol az ifju dolgozott, kifejtve, hogy így meghalni nem kívánatos, de érdemes, mert nagy tanulságokra mindig szüksége van a vajdó világnak. A ma tanulsága nem mindennapos! A verejtékező becsületes munkás kezét ime megbecsülni vágyó milliók ura semmi áldozattól sem riad vissza, még a félreértésekre sem tekint, még akkor sem, ha ma úgy telve van a Regátban a levegő magyar gyanúsítgatásokkal; hanem egyedül becsületes szíve sugallatára hallgatva, megbecsüli a jó munkást még halóporában is.

Eltemettük szegény becsületes jó fiút a magyarok ref. temetőjében. Magyarok ásták a sírját, magyarok 1000-ei tolongva kísérték könnyezve utcák hosszát, de hány 1000 vegyült a gyászolók sorába minden nemzet fiaiból. Még itt ott zászlókat is tettek ki (mint pl. a norvég követési palotából is.)

Mostanság senkit ilyen pompával nem temettek. A sírnál egy magyar ifju fájószívvvel tette néhány szó kíséretében az elhunyt sírjára a virág koszorút, magyar leányok könnyeztek és újra magyar ifjak gyász éneke hagzott, a mit követett a bojár szívét-lelkét megrázó, könnyek között mondott bucsu beszéde.

Szép volt minden, de sajnos csak a kinek szólt, az nem tud róla semmit. A bojár még aznap a ref. magyar iskola javára 300 leut is adományozott.

Szövőszékek a budai várban.

Tormay Cécile, a Magyar Asszonyok Szövetségének elnöknője, a neves írónő levelet intézett Horthy Miklósnéhoz, a magyar kormányzó feleségéhez. A levél így szól:

„Főméltóságú Asszonyunk!

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége eddig csak a szó és írás erejével harcolt azért, hogy az asszonyokban a reménységet, a hitet és az elnehezült élet küzdelmeivel szemben a lélekerőt ébren tartsa. De ez ma már nem elég, mert mindig több a nyomor... Szövetségünk háziipari akciót indított: asszonyaink társadalmi különbség nélkül, készségesen ülnek a rokkák és szövőszékek mellé, valóra váltva azt a reménységünket, hogy ez az ősi magyar munka lassanként, mint gazdasági tényező bekapcsolódik majd a nemzet életébe. Azt akarjuk, hogy a paloták termeiben sugárzó világyfény, kunyhókban pislogó halvány mécsvilág mellett egy gondolatban, ugyanazon munkában szorgoskodjanak a fehér és a kerges, barna asszonykezek... Kérjük Főméltóságú Nagyaszonnyunkat, méltóztassék az akció élére állani és annak védnökségét elfogadni.”

A kormányzó né a legnagyobb készséggel fogadta el a tisztséget és az első szövőtelepet már fel is állította Budán, a volt királyi várpalotában.

Magyar aranykönyv.

— E rovatban azok neveit fogjuk beiktatni megörökítésül, kik megértve az idők szavát és nemes áldozatkészségükkel hozzájárulnak a felekezeti magyar iskolák fenntartásához. Egyben felkérjük a falvak ref. és kath. iskoláinak vezetőit, hogy minden egyes adományról, legyen ez az adakozás természetbeni vagy pénzüsség, szíveskedjenek szerkesztőségünket értesíteni, hogy e rovatban ott álljon az adakozók nevei, mint a magyar fajszeretet nementója, a magyar áldozatkészség örök dokumentuma. —

A felekezeti iskolák fenntartásához adományaikkal hozzájárultak:

Kézdivásárhelyen Vargha Ilike halála alkalmával koszorúmegváltás címén özv. Tóth Istvánné 100 leut a ref., 100 leut aróm. kath. egyháznak adott iskolai célokra. Ugyancsak ezen a címen K. L. a kath. egyháznak iskolai célra 50 leut adományozott lapunk útján.

Legyen áldott a nevük s áldozatkészségük örök példaadás az eljövendők okulására.

A gazdasági válság.

Kilátástalan karácsonyi vásár. — Fizetésektelen Erdélyben. — Januárra várják az enyhülést.

A Consum írja a fenti címmel: A pénzühiánnyal kapcsolatosan heteken át beszámoltunk azokról a gazdasági eseményekről, amelyeket a pénz hallatlan megdrágulása idézett elő. Közöltük, hogy a nagy pénzühiánnyal főleg nemzetközi okai vannak s azok a jelenségek, amelyek nálunk észlelhetők, már hónapokkal előbb feltűntek a szomszédos államokban is. Különösen Jugoszláviában, Magyarországon és Csehszlovákiában vált nagyméretűvé a gazdasági depresszió, amely Jugoszláviában a forgalom teljes lepadásában, Magyarországon a termelés csökkentésében, Csehszlovákiában pedig a kétségbeesítő arányban növekvő fizetésektelenségekben nyert kifejezést.

Nálunk, ahol a termelés inkább belföldi tendenciájú, ez a krízis még nem öltött olyan nagy arányokat, mint külföldön, de itt is már erős nyomai vannak a válságnak. Különös mértékben súlyosítja a krízist a vásárlóképeség leromlása, amely most a karácsonyi vásár idején mutatkozik leginkább. Minden oldalról azt az információt kapjuk, hogy az ideai forgalom alig éri el a tavalyi forgalomnak egyharmad részét. Az árak olyan magasak, hogy a közép osztályú publikum nem tud vásárolni s ennek természetesen nemcsak a detailisták látják kárát. Temesvári és nagyváradi grossistáknál vevőik

igen jelentékeny mennyiségű rendeléseket storníroztak, mert nem bíznak abban, hogy a tavaszi árukra jobb piacot kapnak. A textil, cipő és gyarmatáru szakmákban, divatárukban és a konfekciósoknál igen nagy a pangás és az üzletmenet a legnagyobb panaszra ad okot.

Számosan azt hiszik, hogy ezek következtében fizetésektelenségek fordulnak elő Erdélyben. A viszonyok kitünős alakulása egyelőre elkerülhetővé teszik a fizetésektelenségeket, aminek főoka az, hogy a külföldi tartozások kérdésében függő helyzet áll fenn. A külföldi tartozások ugyanis egyelőre nem perelhetők, vagy ha per útjára is terelődnek, csak hosszabb eljárás után lennének az ítéletek végrehajthatók. Így tehát a külföldi ágak nem szorítják adósaikat, ami jelentékeny megkönnyebülést jelent az erdélyi piacnak.

Igy is azonban számos helyen válságos a helyzet. Legfontosabb ezen a téren Temesvár, amelynek kereskedelme legélénkebb és kapcsolatai leginkább internacionálisak. Temesváron még nem történt jelentősebb fizetésektelenség, nagyobb vállalat nem ajánlott fel kényszer-egyezséget, de biztos tudomásunk van arról, hogyha rövid időn belül nem szanálódik a helyzet, számos nagyobb cég jelent be fizetésektelenséget.

Másként áll a helyzet például Szatmáron, ahol néhány nappal ezelőtt két jelentősebb kényszer-egyezség történt. Nagyváradon és Aradon még mindig a piaci helyzet megfordulását várják; ugyanez a helyzet Kolozsváron is, ahol a karácsonyi vásár későbbi eredményeitől várják a helyzet javulását.

Bukarestben bár szintén nagy a pénzkrisis, mégsem észlelhető válság olyan nagy mértékben, mint nálunk. Ennek nemcsak az az oka, hogy a bukaresti bankok jobban alimentálják az ottani vállalatokat, mint az erdélyieket, hanem az is, hogy az ottani kereskedelmi kapcsolatok nem olyan természetűek, hogy azok nagyobb arányú fizetésektelenségeket vonnának maguk után. Ugyanez a helyzet Bukovinában, ahol hitelüzlet az utóbbi években nem létezik.

A krízis enyhülését mindenütt januárra várják.

Néra levelei.

Oh az a dalauzi.

Kedves Néném!

Az elvált asszonyok furfangjairól és csalafintaságairól akartam írni, azonban nehogy a Katalin-bálra előre tervezett hódításoktól elvegyem a „jelöltek” kedvét, arról fogok megemlékezni, hogy milyen nagy igazsága volt kedves Nénémnek, amikor nekem is azt tanácsolta, hogy nőjőn már be a fejem lágya s házasodjam meg. Szó mi szó, megházasodtam, de azt nem igen tapasztalom, hogy a fejem lágya benőtt volna. Mert, hogy az ember csak ellágyult állapotban teszi meg ezt a szörnyedelmet — az bizonyosabb, mint hogy felmegye a krumpli ára.

De, ha már benne vagyunk, hát mit csináljunk, úgy járjuk, ahogy éppen az asszony a rántást keveri, ugrálunk hol bal felé, hol jobb felé, mégis mindig csak mi pergelődünk és sülve-főve, mint a szalonnabőr összezsugorodva, büszkén veregetjük a mellünket, hogy: a kalap az én fejemen van; a gyeplő az én kezemben van és mind ez így is van, még nadrágban is mi járunk.

Am, — hogy egy kis elégikus hangulatot hozzak be e tragikus prózába — amikor leszáll az alkony és elülnek a tyukok és a verebek és feketén bolintgat az eperfa lombja, óh, akkor

odasimulunk zöldelő lugasunk suttogó levelei között a drága asszony, drága nő, tudniillik saját oldalbordánk kebeléhez s miközben a hold ezüstös sugarai átkusznak a horizonton (nem külpolitikai horizont) s te éppen ábrándvilágod legszebb elgondolásait rebegteted remegő ajkaidon, megszólal Rubintós virágod: „Óh! Ne hizelegjen. Én ugyis mindent tudok. Maga azt hiszi, hogy én elhiszem, amit velem elhitegni akar? Hitemre! Ne tartson oly könnyenbívőnek. Elhiheti, hogy én nem hiszek el mindent. És maga el akarja velem hitetni, hogy hitvesi hitének hűségesen tesz eleget? Óh! Ez szörnyűség! Az egész város beszéli és maga — maga mégis nem hiszi és belém akarja szuggerálni az ellenkezőjét. Én nem bánom! Hagyjon! Hagyjon el! Ugy-e nem tud egy szót sem szólni? Hallgat! Hallgat! Ez hallatlan!” — és a kebelből előkerülő azsurozott zsebkendő mögül esetleg sirást is sejtető szippogásokat hallva, nem vagy bizonyos, hogy vajjon: hogy is állunk azzal a tulajdonképpeni fejelágyaddal.

Azán a szippogás mind mélyebb és hosszabb, keverve elröpülő mély sóhajokkal, ujjaid ott birizgálnak az édes hajfürtökben s megkockáztatod a kérdést: „Oh édes mucuskám, miről van szó?”

— Ne tagadja! Ne tagadja! — (kezd a rántás keverődni és veled forog a világ) Én még egy árva szót sem tagadtam.

— Nem! Persze! Maguknak az semmi! A szegény asszony otthon egész nap lótfut (nem az a Lót, aki szerencsére sóbálványává változott) be a kamarába, fel a padlásra, le a pincébe, hátra a sütőbe, ki fáért, ál a piacra, elé a kútra, hupp, most a tej fut, uccu celler a levesbe, rajta laskát gyurni, jaj a tyuk is megtojt, krakk, a findzsia füle a kezembe maradt, Szentuccse mingyárt dél, Istenem a pe'lenkát is ki kell tisztálni... ez persze Magának seimmi, de persze bodegába járni, dalauzit venni másnak...

Vagy úgy! A dalauzi!! Igen vettem Zsuzsikának, itt van a zsebemben... És tisztelem az otthonvalókat és sok szerencsét a Katalinbárla.

Néva.

Az ügyvédi képesítés.

Regábeli ügyvéd csak öt évi gyakorlat után praktizálhat Erdélyben. Nők is lehetnek ügyvédek. — Florescu igazságügyminiszter tárgyalásai az erdélyi ügyvédi kamarák elnökeivel

Bukarest, nov. 17.

Az elmúlt héten Florescu igazságügyminiszter az ügyvédi képesítés egységesítéséről készített törvényjavaslat megvitatására az összes csatolt területek ügyvédi kamaráinak elnökeit magához kérte. A tárgyalások több napot vettek igénybe és változatos hangulatban folytak. Volt eset, mikor a tárgyalások menete annyira izgatottá vált, hogy a megbeszélés kétségesnek látszott. Az ellentéteket sikerült azonban kiküszöbölni úgy, hogy az ügyvédi képesítésre vonatkozó törvényjavaslat pontjait sikerült megállapítani. Örömdetes jelenség, hogy a tervezet megalkotásánál az erdélyi és bánáti álláspont győzött. A megalkotott tervezet szerint regábeli ügyvéd csak abban az esetben gyakorolhat Erdély és Bánát területén ügyvédi praksist, ha legkevesebb öt évi gyakorlatot mutat ki. Florescu igazságügyminiszter sokalta az öt évet, az erdélyi és bánáti kamarai elnökök azonban ragaszkodtak az öt évhez. Nincs kizárva azonban, hogy a parlamentben, a törvényjavaslat tárgyalásakor koncessziót kell majd tenni. Ujítás a javaslatban, hogy a nőknek megengedi az ügyvédi oklevél megszerzését. Ha a javaslat tehát életbe lép, a bíróságoknál és egyéb fórumok előtt a férfiak mellett női ügyvédek is lesznek. A ja at

szerint minben bíró, kinek hat évi bírói gyakorlata van, ügyvéd lehet. Régi jogokat a törvényjavaslat nem érint, vagyis mindenki alá van vetve annak a rezsimnek, mely alatt működését megkezdte.

HIREK

Szerda, november. 22.

— **Halálozások.** Mely részvétet keltett a városban Vargha Ilyko, a polgári leányiskola III. oszt. növendékének halála, ki két heti betegeskedés után hashártyagyulladásban hétfőre virradólag elhunyt. Az édes atyát, dr. Vargha Béla ügyvédet és az édes anyát, dr. Fekete Andrásné teljesen megtörte a kedves gyermek halála, kit tegnap délután temettek el a város közönségének mély részvéte mellett. — Özv. Gyárfás Miklósné, Gyárfás Károly kereskedő édesanyja 78 éves, özv. Piblinger Vincéné, néhai Piblinger Vince végrehajtó özvegye 70 éves korában városunkban elhunytak.

— **Apró hírek.** Korlátlan mennyiségben lehet az országból kivinni magyar koronát, lengyel és német márkát minden előzetes engedély nélkül. — Románia háborús adósságai Amerikával szemben 41 millió dollárra rúgnak. — A cégbejegyzéseket ezután két helyen kell kihirdetni. Az „Ardealul Juridic” jogi szaklapban s most újabban a „Correspondente Economic” bukaresti időszaki lapban is. — Adómentesek lesznek az első 5 évben az újonnan létesített iparvállalatok. A falusi szövetkezetek pedig 50% os adókedvezményben fognak részesülni.

— **Katalin-est.** A kereskedők szombat esti Katalin-mulatságát a szokásos érdeklődés előzi meg. Előreláthatólag ez az est sem fog elmaradni az előző évek Katalin-estéjeinek nivójától.

— **A galaci lévita.** A galaci református magyarok Torró Akos személyében lévitát kaptak és most ott is megindult egy szép magyar missziói munka.

— **Menekülés az élethől.** Jancsó József helybeli szücs hétfőre virradólag a lakásán felakasztotta magát. A betegsége ugyszólván munkaképtelenné tette a szerencsétlen embert és ez kergette az öngyilkosságba. Tegnap délután temették el a Rudolf kórház halottas kamrájából.

— **Szimfonikus-est.** A megszokott gyér közönség, válogatott, intelligens publikum előtt folyt le a szimfonikus zenekar november 19-iki hangversenye. Zenekarunk előrehaladása meglátszott most is, sajnos azonban, hogy csakis erkölcsi sikerről beszélhetünk. A közönség indolenciája mellett küzdeni kell a rettenetes adóval is, melyet könyörtelenül hajtának fel a kultura fejlesztésének nagy dicsőségére a kiküldött pénzügyi közegek. A befolyt jövedelemből 508 leut lefizettek adóba és maradt tiszta jövedelem valami 760 leu. Ily anyagi eredményt kulturintézményt fenntartani nem lehet. Egyébként a program a közönség tetszésével zárult le, a kvartettnél azonban érezhető volt Zeti Béla hiánya. A megismétlődő tapsok nagyrészt Kramberger karmesternek szólottak, akit látszólag lehangolt a nagy részvétlenség.

— **A brailai magyarok.** Amint tudósítónk írja, a brailai magyarság szervezése, össztömörítése szép sikerrel folyik. A magyar református felekezeti iskola az a helyiség, ahol az ottani magyarok minden vasárnap este összegyűlnek és vallásos program keretében töltik el szabad idejüket. Havonta egyszer rendeznek szindarabos műkedvelői előadásokat is. Vasárnap délutánoként ugyancsak az iskola helyiségében mindenféle vallásu magyar gyermeknek mese délutánokat tartanak, melyeknek többek között az a nagy haszna is van, hogy sokan azok, akik alig tudtak magyarul, ma szépen használják édes anyai nyelvünket.

— **Az ingyen föld ára.** A kormány kibocsátotta már a kisajátított földek első járadék szelvényét és a napokban kezdik behajtani a parasztoktól az első részletet, hogy a földbirtokosokat kiűzhessék. A szelvények kibocsátásának ügyét úgy a parasztokkal, mint a földbirtokosokkal szemben a legfelsőbb gazdasági tanács fogja rendezni.

— **A forgalmi adó a minisztertanács előtt.** A pénzügyminiszteriumban javaslatot készítenek a forgalmi adó eltörléséről s Bratianu Vintila pénzügyminiszter már nyilatkozott is ebben a kérdésben. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a forgalmi adóra vonatkozó törvény módosításra szorul, miután a forgalmi adó rendkívüli mértékben megdrágítja a szükségletek beszerzési árát. A pénzügyminiszter javaslataival a minisztertanács foglalkozott és a javaslatot elutasította. A határozat kimondja, hogy a forgalmi adó eltörléséről szó sem lehet, mert ez az adó soha sem remélt fényes bevétel forrása. Minthogy szeptemberben 61 millió leu összegű forgalmi adó folyt be, az egész évben legalább 600 millió bevételt lehet remélni. Ez az összeg majdnem eléri az egyenes adóbevételeket, melyek 700 millió leu körül kulminálnak.

— **Drágább lett az orvosi kezelés Marosvásárhelyen.** A marosvásárhelyi orvosok tanácskozást tartottak, melyen elhatározták, hogy az általános drágaságra való tekintettel felemelik az orvosi díjak árát. És pedig reggel 8-tól este 8-óráig az orvos lakásán 50 leut fizetnek a betegek látogatásonként, a páciens lakásán 80 leu a díj. Este 8-tól reggelig a dupla honorárium fizetendő.

— **A mozi szenzációi.** A jövő hetekben mind elsőrendű, szenzációs filmek kerülnek a moziban bemutatásra. Így nagy érdeklődésre számíthat Arsén Lupin kalandjaiból a *Tigris-fogak* című detektív történet, majd Bíró Lajos regényéből filmre írt *Sarpolett* 5 felvonásos dráma. A *hindus siremlékről* most nem is írunk. Ez a film bejárta Erdély nagyobb városait s a közönség tizezreit tartotta két estén át varázslata alatt.

A nyomoruság dalaiból...

Hát újra kezembe veszek... ha! ha!...

Nyomoruság... vándorbotja!

— Mert elfogott a nagyutalát:

Testem, lelkem beléfáradt

Az ostoba, nehéz robotba.

Mit kérdelem én, hová visz utam?...

Tán' — hegytetőkön... vadviharban...

— Az én utamat magam kerestem

S ha ez lesz szenvedésem és a vesztlem:

Hát... legalább magam akartam!

Maradjatok ti honülő ijedtek,

Ti eszemiszom keserű vitézi!...

— Én mégis nekivágok a világnak,

Hogy áldozzak szent kulturánknak...

... Noha éltem árokponton végzi.

Bolygó. —

A „28“-as.

— A fenti címmel Kolozsváron megjelenő heti élelaphból adunk le itt néhány izelítőt. —

Enyhítő körülmény.

Kalaus: Mért rántotta meg nagysád a vészféket?

Hölgy: Az uram lemaradt az állomáson a gyorsvonatról.

Kalaus: Az nem ok! Az ura a legközelebbi vonattal utána jöhetett volna.

Hölgy: De kérem, mi *nászutasok* vagyunk...

Szórakozottság.

— Hogy van a kedves neje, tanár ur?

— Az utóbbi időben nagyon szórakozott. A minap is egy idegen ember karjaiban lepettem meg.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy újonnan berendezett női- és férfi divatüzletemet

„Turul” cipő-gyártmány

női-, férfi- és gyermek-cipő nagy raktárral bővíttem ki, amelyre felhívom becses figyelmét. — Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy áruimat a legjobb és a legszolidabb első forrásokból személyesen szerezem be és így kevés haszonnal a legelsőbb rendű árukat bocsátom vevőim rendelkezésére.

Gárdonyi Géza halálára.

Gőre Gábor bíró uram,
Nagy a falu gyásza:
Öreg egri remetének
Üres lett a háza.

Durbints sógor, ne igyék kend,
Csak keserű tentát:
Jó Gárdonyi magyar lelke
Szebb hazába ment át.

Kátsa cigány, huzz egy nótát:
Bus a magyar élet!
Fogytán A bor, rongy a bankó,
Sir- a vonó véled.

Gőre Marisa lakodalmá
Temetésre készül...
Igazhangú magyar írók
Büszke sora gyérül.

Ravasz páciens.

Egy erdélyi orvos a páciensének elküldi részletes számláját kifizetés végett:

Gyógyszer 10 leu. Tíz látogatásért 10000 L.

A páciens elküld az orvosnak 10 leut a következő levél kíséretében:

A gyógyszer árát itt küldöm, a látogatásokat alkalmilag vissza fogom adni.

Városi mozi.

(A mozi-iroda közlése.) November 24-én, pénteken 1/2 9 és nov. 26-án, vasárnap d. u. 5, este 1/2 9 órakor kerül bemutatásra *Mary Merton éjszakája*, bűnügyi regény a bohémek világából, 7 felvonásban. Paul Frank, a nagy német regényíró filmre írta át hasonló című érdekfeszítő regényét, melyben megelevenedik a bohémvilág minden varázslatos kilengése. Nagy attrakció Anita Berber, a világhírű tragika, ki nek bravuros játéka megrázó erővel kreálja azokat a lelki ellentéteket, melyeket éppen a bohémvilág termel.

NYILTTÉR*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindenkinek, ki a mi mérhetetlen nagy fájdalomunkban részvételt volt, köszönetet mondunk.

Kézdivásárhely, 1922. november 22.

Dr. Fekete András és neje.

*) E rovatban foglaltakért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Szám: 158/1922. vgrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bír. végrehajtó közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi járásbírósnak 2278/5—916. számú végzése következtében dr. Zsigmond Imre és Fenechiu Joan kézdivásárhelyi ügyvédek által képv. Darvas János kézdiszentlélek lakos végrehajtató javára 8082 korona tőke s jár. erejéig 1920. évi április 24-én fogantatott kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt ingóságok, u. m.: 2 tehén, egy vastengelyű hordószék, egy szecskavágó-gép, 1 q buza és 1 q rozs 36900 kor. (18450 leu) becsértékben nyilvános árverésen eladtnak.

Az árverés megtartására 1922. évi december hó 6. napjának d. u. 2 órája tüzetik ki Kézdiszentlélek községbe végrehajtást szenvedő lakására.

Árverezni szándékozók azon megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy a lefoglalt ingóságok készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén a becsáron alul is el fognak adni.

Kézdivásárhely, 1922. november hó 20-án.

Molnár István,
bír. végrehajtó.

PRÉSEL, VÁNYOL, FEST és TISZTÍT
a legjutányosabb árban, gyorsan és pontosan
felelősség mellett: **SVAAB A.**
Gyűjtőde: **FEJÉR L. FIAI CÉG.**

Nagy választék

női- és férfi ujdonságokban, posztókban, barchet-
tekben, kretonokban, zefirekben, valamint haris-
nyákban. — Egyben előre értesitem t. vevőimet,
hogy nagyobb mennyiségű áru érkezik rak-
táramba Galaából és Csehszlovákiából.

Nagy választék ujdonságokban!

Politzer Lajos

Kézdivásárhely, (Főtér.)

Pontos és szolid kiszolgálás!

Nov. 12-ről elhalasztott házárverést vasárnap, **nov. 26-án** délután 3 órakor lakásomon tartom meg. Eladásra kerül az I. ker., 16. udvaron levő lakóház, műhelyház és kis kert. kőből épült. Felvilágosítást ad: — DR. TÖRÖK ANDOR. —

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy nálam mindenféle friss

hentes-áru

kapható mindennap. Szíves pártfogást kér:

Karácsony Gergely,
hentes.

Bethlen-utca 57. udvartér 6. szám.
(Kozma szabóval szemben.)

Egy jó háztól származó, négy középiskolát végzett

URI LEANYT,

ki a számolásban különösen jártas, azonnali belépésre felveszek. Szabó Gyula, kereskedő.

Munkásokat

magas fizetéssel felveszek.

SZÁNTÓ GYULA, Kézdivásárhely.

Két jó családból való fiu
tanulónak azonnal felvétetik

BENE JÓZSEF fűszerkereskedésében. ::

Inasgyerekeket felvesz

CSIHÁ és RAKOSI

műmalombérlete.

Ma már senki se csodálkozik azon,

hogy Erdély legkedveltebb, legelterjedtebb magyar nyelvű napi lapja, a

BRASSÓI LAPOK.

Mert a Brassói Lapok cikkei a magyarság szívéből fakadnak, tántoríthatatlanul szolgálják az igazságot és mert hirszovalata eleven, ötletes és tökéletes.

A Brassói Lapok előfizetési ára egész évre 280, félévre 145, negyedévre 75 és egy hónapra 26 leu. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: o BRASSÓ, KAPU-UTCA 66 o

Egy jó családból való, 4 középiskolát végzett fiu

tanulónak felvesz

Politzer Lajos, divatáru kereskedő.

Tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek,

hogy raktárumba érkeztek elsőrangú

Feldmann-áruk,

nagyon szép bécsi áruk. Ezenkívül saját gyártmányaim is vannak raktáron nagyválasztékban. — Kérem a n. é. közönség figyelmét 13 év óta fenálló üzletem a legjobb hírnévnek örvendő. — Kérem a közönség szíves pártfogását. Kiváló tisztelettel:

SZÁNTÓ GYULA.

Szeszgyárosok és géptulajdonosok figyelmébe!!

Gazdasági és szeszgyári gépjavító-műhely!

Értesitem a közönséget, hogy a gőzfürdővel kapcsolatban a mai kor igényeinek megfelelő **gépjavító műhelyt** rendeztem be, ahol elvállalok minden e szakmába vágó munkát, u. m.: **gőzgépek, gazdasági gépek, motorok, szeszgyári és rézművek, kutszivattyúk, fegyverek, írógépek és varrógépek** javítását; **üzemek berendezését.**

Elsőrendű munkaerővel rendelkezem. Műhelyem gőzerőre van berendezve. Ajánlom mindenki figyelmébe. Elvem: pontos, gyors, olcsó és jó munka kiadása, miről szíves meggyőződését kérem.

BOGDÁN ARTHUR,
gépjavító-műhelye.

Legtartósabb talp, bőr, box-, zsevró-, sima bagaria bőrök, cipő-felsőrészek és cipész-szerszámok legolcsóbb árban kaphatók

Szőcs M. Lajos bőrkereskedésében.

Törött aranyat és ezüstöt

készpénzért a leg-**veszek** vagy új magasabb árban **veszek** tárgyakra **becserélek.**

S. KLEIN ZS. műorás és aranyműves. (Főtér 33. sz.)

Hazatérve a katonaságtól, újból megkezdem

szobafestő és mázolás

mesterségemet, amire felhívom a helyi és vidéki n. é. közönséget.

Jutányos árak és pontos, csinos munka.

Szíves pártfogást kér:

SZŐCS GYULA, szobafestő

Kézdivásárhely, Szala-utca 4. szám.

Karácsonyi kiárusítás!!

BENOVITS MÓR

versenyáruházában.

Értesitem a t. vevő közönséget, hogy újabb nagymennyiségű áru érkezett. Mindennemű velour kabátkelme, gyapjuszövetek, barched, carton, női fehérneműek, schaal kendők, női és férfi harisnyák, valamint rövidáruk, stb., stb. itt fel nem sorolt cikkek, rövidáruk mélyen leszállított árban lesznek kiárusítva.

1 m. 140 cm. széles szövet	60 L tól
1 „ Barchend	30 „
1 „ Ingsephier	32 „
1 „ Schifon	24 „
1 pár férfi harisnya	12 „
1 „ női harisnya	15 „
1 drb. női ing	100 „
1 „ schaal kendő	125 „
1 „ Barchend kendő	45 L.
1 „ 4 rétű dupla gallér	15 „

Kérem a kirakaiban levő árakat és cégemet figyelni.

BENOVITS MÓR

versenyáruháza.